

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИНЦИПАХ СОРСИНГУ

Гребельник М.М., Національний транспортний університет, Київ, Україна, niknik0229@gmail.com, orcid.org/0000-0001-8385-8261

Порфіренко В.І., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, porfirenko@gmail.com, orcid.org/0000-0003-0329-6217

Кравченко Т.Г., Національний транспортний університет, Київ, Україна, kravchenko.tanya09@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8728-3650

MANAGEMENT OF MATERIAL AND TECHNICAL SUPPORT OF THE ENTERPRISE ON THE PRINCIPLES OF SOURCE

Grebelnyk M.M., National Transport University, Kyiv, Ukraine, niknik0229@gmail.com, orcid.org/0000-0001-8385-8261

Porfirenko V.I., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine, porfirenko@gmail.com, orcid.org/0000-0003-0329-6217

Kravchenko T.G., National Transport University, Kyiv, Ukraine, kravchenko.tanya09@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8728-3650

УПРАВЛЕНИЕ МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ПРИНЦИПАХ СОРСИНГА

Гребельник М.М., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, niknik0229@gmail.com, orcid.org/0000-0001-8385-8261

Порфиренко В.И., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, porfirenko@gmail.com, orcid.org/0000-0003-0329-6217

Кравченко Т.Г., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, kravchenko.tanya09@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8728-3650

Постановка проблеми. Через посилення конкуренції переваги підприємства можуть формуватися у всіх сферах його діяльності. Перспективним напрямком створення конкурентних переваг можна назвати сферу матеріально-технічного забезпечення, бо якісна система придбання та збуту товарів може суттєво знизити видатки підприємства та максимізувати його фінансового результату. Особливого значення ефективно управління матеріально-технічним забезпеченням набуває для підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), оскільки витрати на логістики для таких компаній є вищими порівняно з організаціями, що працюють виключно на внутрішньому ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед багатьох вчених, які займалися проблемами з питань управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства, варто виділити таких як Р.Баллоу, Е.Мат'є, У.Балик, Д.Дісьє, М.Гордон, В.Козловський, О.Майданов, С.Покропивний, В.Грицюк, О.Пастухов, В.Сергеев, В.Білецький, В.Вітвіцький, Р.Гевка та ін. Важливий науковий внесок у дослідження управління матеріально-технічним забезпеченням підприємств за нинішніх умов розвитку економіки України, також на логістичних засадах, внесли О.Крушельницька, Є.Крикавський, Н.Краснокутська, О.Кузьмін, Г.Тарасюк, Л.Шваб та інші вчені. Однак це питання залишається до кінця не розкритим та має необхідність подальшого вивчення.

Виклад основного матеріалу.

Глобалізація стала незаперечною частиною комерції протягом останніх кількох десятиліть, оскільки великі компанії вирости спочатку, щоб отримувати робочу силу та частини з регіонів, що розвиваються, а потім почати продавати в тих самих областях, коли вони зростали в багатстві та купівельній спроможності. Ланцюги поставок повинні були йти в ногу, проходячи через численні країни, щоб отримати товари найбільш ефективно та економічно ефективно, а в результаті зростають

складнішими. А з іншого боку, ланцюг поставок стає більш зношеним, щоб доставляти в незліченні країни для споживання. Для найбільших компаній управління керованим ланцюгом постачання може вимагати спеціальних команд у всіх сферах, яких торкається мережа. Можна з упевненістю сказати, що управління ланцюгами поставок – це і мистецтво і наука. Тому спочатку хотілось висвітлити що таке ланцюг поставок із прикладами та обговорити, як працює управління ланцюгами поставок та які його принципи і життєво важливі концепції у цій галузі.

Ланцюг постачання — це послідовність процесів та інформації, які доставляють продукти чи послуги від постачальників, через виробництво і дистрибуції безпосередньо споживачу. Визначення ланцюга постачання є ключовим в логістиці. Розрізняють зовнішній та внутрішній ланцюги постачання.

Якщо повна програма з управління ланцюгами поставок здається занадто великим зобов'язанням, необхідно вивчити деякі короткострокові сертифікації, доступні нижче. Вони дають змогу розпочати роботу на початковому рівні і є чудовою інформацією про сучасні стандарти SCM для досвідчених професіоналів, а саме: Chartered Institute of Chain Supply Management (CISCM); Chartered Supply Chain Management Professional (CSCMP); Інститут управління поставками (ISM); Сертифікований фахівець з управління поставками (CPSM); Інститут управління ланцюгами поставок (IOSCM); Міжнародний інститут закупівель та досліджень ринку (IPMR); Сертифікований фахівець із ланцюгів поставок (CSCS); Сертифікований фахівець із закупівель (CPP) та Сертифікований спеціаліст з ланцюгів поставок (CSCA); Міжнародний альянс з освітніх ланцюгів поставок (ISCEA); Сертифікований планувальник, що керується попитом (CDDP); Сертифікований менеджер із ланцюгів поставок (CSCM); Асоціація (SCMA); Професіонал з управління ланцюгами поставок (SCMP); Асоціація з управління операціями (APICS); Сертифікований професійний ланцюжок поставок (CSCP) та сертифіковане управління виробництвом та запасами (CPIM).

Існують різні форми забезпечення споживачів матеріальними ресурсами: транзитна, складська, через гуртові бази, за прямими тривалими зв'язками.

В сучасних надзвичайно динамічних умовах жорсткої конкуренції успішне функціонування і розвиток підприємств суттєво залежить від якості, швидкості, надійності, ефективності їх матеріально-технічного забезпечення (МТЗ). Трансформація виробничих відносин, зміна організаційно-правових форм і характеру взаємозв'язків господарюючих суб'єктів в економічній системі є головними детермінантами процесу МТЗ підприємств. Важливою складовою пошуку ефективних рішень у галузі МТЗ є прийняття раціональних логістичних рішень.

Сьогодні існує багато визначень сутності матеріально-технічного забезпечення підприємства. Так, за думкою О.В.Андрушківа, МТЗ це форма товарного обігу у сфері матеріального виробництва, процес забезпечення підприємства сировиною, матеріалами, комплектуючими, напівфабрикатами, готовими виробами тощо, необхідними для виробничого і невиробничого споживання [1]. В.Б.Васюта визначив процес МТЗ як визначення потреби в матеріально-технічних ресурсах, пошук і купівлю ресурсів, організацію доставки, зберігання й видачі окремим споживачам на підприємстві [2]. А С.Ф. Покропивний вважає МТЗ одним з видів комерційної діяльності підприємства, що здійснюється на ринку економічних благ у межах такої фази економічних відносин як збут [3].

Але як би там не було матеріально-технічне забезпечення як одна з галузей сфери товарного обігу, що виконує функції обігу засобів виробництва, виконує велику роль у підвищенні ефективності виробництва. Воно виступає в якості опосередкованого зв'язку між виробництвом та виробничим споживанням продукції виробничо-технічного призначення та його діяльність з розширенням масштабів виробництва невинно зростає.

Якість реалізації зазначених функцій сприяє ефективній роботі підприємства та позитивно впливає на результати роботи підприємства (рис.1) [4].

Управління матеріально-технічним забезпеченням операційної системи здійснюється в необхідності використання різного матеріально-технічного обладнання, без якого неможливо здійснювати операційний процес по виробництву продукції. В управлінні матеріально-технічним господарством тісно переплітаються технічні і економічні елементи, елементи стратегічного прогнозування у визначенні потреб стандартних універсально-нормативних інструментів, виготовлених на спеціалізованих підприємствах і призначених для виготовлення того чи іншого виробу. Менеджер управління матеріально-технічним господарством розробляє стратегічну систему прогнозного забезпечення необхідними технічним оснащенням та інструментами, які необхідні для нормального функціонування операційної системи підприємства.

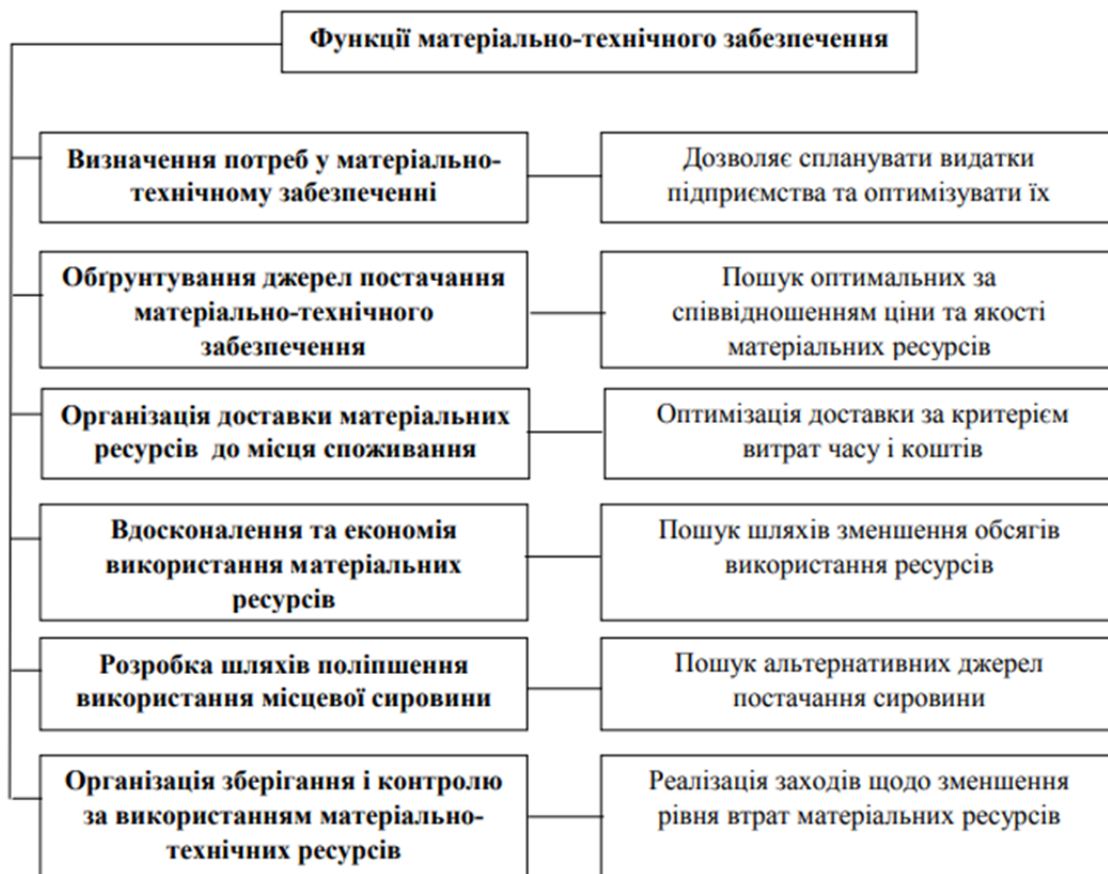

Рисунок 1 – Функції матеріально-технічного забезпечення
Figure 1 – Functions of logistics

Матеріально-технічні ресурси — це сукупність матеріально-речових засобів і предметів праці, що постачаються промисловістю, за допомогою яких виробляється продукція або надаються відповідні послуги.

Функціонування підприємства потребує забезпечення широким асортиментом матеріально-технічних засобів, які класифікують за такими основними товарними групами: автомобілі та причепа до них; трактори і причепа до них, будівельно-дорожні машини, сільськогосподарські машини і тваринницьке обладнання, електрообладнання та електроматеріали, інструмент, будівельні вироби, лісоматеріали, гумотехнічні вироби, нафтопродукти та інші види палива, господарські товари виробничого призначення, запасні частини, тощо.

Важливим народногосподарським завданням у сучасних умовах є постійне формування ринку засобів виробництва для АПК, який є сукупністю фінансово-економічних та організаційно-правових відносин у процесі купівлі-продажу матеріально-технічних засобів.

В основу створення ринку засобів виробництва доцільно покласти поступовий перехід від централізованого забезпечення матеріальними ресурсами і закріплення споживачів за постачальниками до вільної їх купівлі-продажу на комерційних засадах з урахуванням попиту і пропозиції, фінансових можливостей споживачів. Також слід вдатись до логістичного підходу в управлінні МТЗ з метою інтеграції постачальників та споживачів, розвитку сильних корпоративних зв'язків, орієнтуючись на стратегічні потреби як самого підприємства так і його ділових партнерів. Система МТЗ потребує інтегрованого логістичного управління, яке полягає у випереджаючому розвитку і ефективному використанні стратегічного ресурсного потенціалу конкретного підприємства, підвищенні його конкурентоспроможності (стратегічний сорсинговий підхід). Стратегічний сорсинг слід розглядати як упорядкований процес, що охоплює всі види діяльності підприємства, які входять до циклу закупівель, починаючи від розробки специфікації продукту і до отримання готових товарів і послуг та їх оплати.

Основною метою сорсигу є зниження витрат на обслуговування, при цьому враховується стратегічна доцільність для компанії.

Розробка стратегії сорсингу включає систематизації вимоги бізнес-процесів компанії до роботи задіяних програмних і апаратних елементів ІТ-структури, опис процесів взаємодії між ІТ сервісами і так далі. [6].

Служба МТЗ – це сукупність управлінських і виробничих підрозділів, які організовують і здійснюють забезпечення виробництва матеріальними ресурсами, обладнанням та комплектуючими [7].

Існує кілька варіантів сорсингу. Наприклад, часто застосовуються варіанти закупівель у одного або декількох джерел в залежності від типу продукції. Ці варіанти отримали назву *single sourcing* – закупівлі з єдиного джерела і *multiple sourcing* – декількох джерел.

«Single sourcing» застосовується для позначення придбання промислової (виробничої) сировини і матеріалів у одного-єдиного постачальника. На відміну від тих, які визначаються виключно ціною продажу товару спотринкових відносин принципу «multiple sourcing», при якому товарна угода між підприємством-постачальником і виробником має одноразовий характер, принцип «single sourcing» прагне до довгострокових відносин. Цей вид стратегії постачання особливо часто зустрічається при придбанні високотехнологічних, складних, орієнтованих на клієнта товарів в модульному виконанні. Передумовою для вилучення виробничо-економічної вигоди з методу «single sourcing» є розвиток вертикальної інтеграції між постачальником і виробником за допомогою інвестицій в інформаційні телекомунікації (наприклад, EDI) і завчасне, оформлене договором включення постачальника в розробку комплектуючих деталей або модулів. З міркувань ризику «single sourcing» на практиці зустрічається не дуже часто. Більшість підприємств підстраховуються за допомогою принаймні ще одного («dual sourcing») постачальника і розміщують у нього замовлення на якусь частину товарів відповідно до періодично виникаючими потребами.

У концептуальному плані стратегічний сорсинг – це сукупність процесів, на основі яких приймаються рішення про стратегічні джерела закупівель, в результаті чого організація отримує необхідні їй цінності [6].

Ці процеси мають місце для всіх типів закупівель, хоча конкретні підходи, стратегії і найбільш досконалі прийоми варіюють і відображають корпоративні пріоритети і можливості.

Стратегічне планування закупівель включає в себе диференційований аналіз і планування потреби в закупуваних предмети постачання за укрупненими номенклатурних групах, розробку планів постачання та розміщення замовлень у конкретних постачальників, оцінювання потреб у логістичних потужностях з доставки і збереження продукції, що закуповується, розробку планових значень (стандартів) КРІ контролінгу плану і т.д. При цьому необхідно визначити вузькі місця, пов'язані із закупівлею предметів постачання, які можуть негативно вплинути на виробничу або операційну діяльність або продажу, а також в якому співвідношенні повинні знаходитися встановилися, модифіковані і нові типи закупівель. У стратегічному плані потрібно оцінити фактори, пов'язані зі зміною якості закупленої продукції, ймовірності підвищення або зниження цін, доцільності хеджування та застосування форвардних закупівель. Стратегічні плани повинні гарантувати, що логістичні канали закупівель предметів постачання будуть діяти безперервно.

Оптимізаційні рішення щодо визначення найбільш важливих типів закупівель та окремих номенклатурних позицій предметів постачання, що виконуються в процесі стратегічного планування, зазвичай базуються на таких критеріях:

- процентна частка в собівартості виробництва продукції;
- процентна частка в загальних витратах на закупівлі (ТСО);
- застосування в ДПП компонентів, що забезпечують високу маржу прибутку.

Важливу роль у стратегічному плануванні грають сучасні інструменти інформаційної підтримки планування: програмний комплекс MRP, модулі «Закупівля» КІС, пакети типу «Open-to-Buy» і т.п.

Важливу роль у стратегічному сорсингу та плануванні закупівель відіграє управління ризиками. Управління ризиками в стратегічному аспекті постачання покликане зменшити негативні наслідки зовнішніх факторів макроекономічного середовища, а також ризики, що виникають при взаємодії з постачальниками і посередниками в логістичних каналах закупівель. Ці ризики досить численні і різноманітні, наприклад ризики, пов'язані з підвищенням цін на енергоносії та інші біржові товари; коливання курсів валют і біржових індексів; логістичні ризики, пов'язані з доставкою, вантажопереробкою, митними операціями; ризики взаємодії з постачальниками (нестабільність якості продукції, монополізм постачальника, порушення договірних зобов'язань щодо постачання) та ін.

Методи, використовувані для оцінки та управління ризиками в логістиці постачання, повинні включати в себе як прогнозування загальноекономічних і фінансових наслідків прояву ризиків, так і

розрахунок потенційних збитків від різних типів ризиків. Для мінімізації ризиків постачання можуть застосовуватися різні інструменти хеджування, страхування ризиків, багатокритеріальної оцінки постачальників, облік і прогнозування макроекономічних індикаторів і т.д. Стратегії постачання слід розробляти з урахуванням стохастичних характеристик параметрів закупівель і адекватних прогнозів.

Стратегічна орієнтація розвитку виробництва досягається за рахунок управлінських ідей, що переростають у відповідні інновації. Це дає змогу своєчасно генерувати відповідні управлінські рішення, спрямовані у багатьох випадках на подальше розроблення спільних проектів розвитку із урахуванням потреб як споживачів, постачальників, інших контрагентів, так і відповідних сфер діяльності підприємств.

Служба матеріально-технічного забезпечення є складовою частиною апарату управління підприємства. Вона складається з сукупності управлінських та виробничих підрозділів, що здійснюють забезпечення підприємства матеріально-технічними ресурсами. Виробнича частина служби забезпечення включає матеріальні склади, заготівельні дільниці, цехові комори, склади напівфабрикатів та розподільчі дільниці. [8].

Тому служби виробничо-технологічної комплектації забезпечують підбір матеріально-технічних ресурсів, суворо в певній кількості і номенклатурі, в задані терміни за добовим та погодинними графіками, які узгоджені з підприємством-виробником; інструментальне господарство і служба технологічної оснастки; вони повинні забезпечувати підприємство інструментом, пристроями, технологічною оснасткою, формами високої якості при мінімальних витратах на їхнє виробництво. Ці служби зумовлюють успіх впровадження передової технології, механізації трудомістких робіт; ремонтно-механічні цехи і служби повинні забезпечувати робочий стан парку обладнання, машин, шляхом його ремонту та модернізації. Чітка робота цих служб великою мірою визначає результати роботи виробничого підприємства в цілому.

Висновки. У теперішній час неможливо бути конкурентноспроможним підприємством не маючи добре налагодженої системи матеріально-технічного забезпечення, яка по праву займає важливе місце в діяльності підприємств будь-якої галузі національної економіки, оскільки постачальницька діяльність є запорукою ефективної роботи виробничих потужностей. В результаті дослідження специфіки управління МТЗ в сучасних умовах можна зробити висновок, що система матеріально-технічного забезпечення повинна розглядатись з урахуванням концептуальних положень управління логістичною системою. Таким чином, удосконалення управління системою матеріально-технічного забезпечення підприємств потрібно здійснювати на основі логістичного підходу, який забезпечує раціональну інтеграцію підприємств-замовників матеріально-технічних ресурсів з джерелами ресурсного забезпечення за принципами сорсингового постачання. Для реалізації цього завдання доречно розглядати систему МТЗ як відкриту, інтегровану, адаптивну логістичну систему підприємства, функціонуючу на принципах сорсингу, який забезпечує оптимальне поєднання використання внутрішніх ресурсів підприємства з ресурсами зовнішніх джерел постачання. Управління МТЗ на принципах сорсингу дозволить забезпечити не тільки альтернативність постачання найбільш цінних і стратегічно важливих МТР а і розвиток вертикальної інтеграції для спільного планування ланцюга постачання.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ:

1. Андрушків О.В. Економіка підприємства О.В. Андрушків. К.: Наука-центр, 2016. 334с.
2. Васюта В.Б. Підвищення ролі матеріально-технічної бази як фактор ефективного функціонування підприємства [ел. ресурс]: http://www.rusnauka.com/39_VSN_2014/Economics/10_182500.doc.htm
3. Економіка підприємства за ред. Акад. С.Ф. Покропівного. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2013. 402 с.
4. Болдирева Л.М. Управління системою матеріально-технічного забезпечення підприємства. Л.М.Болдирева, І.О. Городницька Экономика Крыма №3(44), 2013. С. 258-262
5. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник для высших и средних специальных учебных заведений. М: Дашков и К, 2006, 432 с.
6. Сергеев В.И. Корпоративная логистика. 300 ответов на вопросы профессионалов [Текст]. М.: ИНФРА-М, 2005. 976 с.
7. Шкода М.С. Удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства. М.С. Шкода Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. 2011. Вип. 33. С. 356-363.

8.Карпенко О.А. Дослідження переваг логістичного підходу при організації систем матеріально-технічного забезпечення підприємств. 2012. Вип. 9. С. 82-85.

REFERENCES:

- 1.Andrushkiv O.V. (2016) *Ekonomika pidpriemstva* [Economy of the enterprise], Nauka-tsentr, Kyiv, Ukraine. P.334
- 2.Vasiuta V.B. (2014) «Inceas of the role of the mate rial and technical support as a factor in the effective functioning of the enterprise» [online]. available at: http://vvv.rusnauka.tsom/39_VSN_2014/Etsonomitss/10_182500.dots.htm
- 3.Pokropyviy S.F. (2013) *Ekonomika pidpriemstva* [Economy of the enterprise], KNEU, Kyiv, Ukraine. P.432
4. Boldyreva LM (2013) Management of the system of material and technical support of the enterprise LM Boldyreva, IO Gorodnitskaya. *Economy of Crimea* – no 3 (44), pp. 258-262
5. Gadjinsky A.M. (2006) *Logistics: A textbook for higher and secondary special educational institutions*. Moscow: Dashkov and K, P.432
- 6.Sergeev V.I. (2005) *Corporate logistics. 300 answers to questions from professionals* [Text]. Moscow: INFRA-M,. P. 976.
- 7.Shkoda M.S. (2011) Skoda MS Improving the management of material and technical support of the enterprise. MS Skoda Problems and prospects of development of the banking system of Ukraine. no. 33. pp. 356-363.
8. Karpenko O.A. (2012) Research of advantages of the logistic approach at the organization of systems of logistical support of the enterprises. no. 9. pp. 82-85.

РЕФЕРАТ

Гребельник М.М. Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства на принципах форсингу / М.М. Гребельник, В.І. Порфіренко, Т.Г. Кравченко // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2021. – Вип. 2 (49).

Сьогодні в умовах посилення конкуренції переваги підприємства можуть формуватися у будь-якій сфері його діяльності. Одним з перспективних напрямів створення конкурентних переваг можна назвати сферу матеріально-технічного забезпечення, оскільки якісна система придбання та збуту товарів може суттєво мінімізувати видатки підприємства та забезпечити зростання його фінансового результату. Особливого значення ефективне управління матеріально-технічним забезпеченням набуває для підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, оскільки витрати на логістики для таких компаній є вищими порівняно з організаціями, що працюють виключно на внутрішньому ринку.

У статті досліджено проблеми управління системою матеріально-технічного забезпечення підприємства. Розглянуті основні наукові підходи з питань управління системою матеріально-технічного забезпечення як у розрізі класичного менеджменту, так і з позиції логістики. Розглянуто також питання стратегічного сорсингового підходу як упорядкованого процесу, що охоплює всі види діяльності підприємства, які входять до циклу закупівель, починаючи від розробки специфікації продукту і до отримання готових товарів і послуг та їх оплати. В статті запропоновано підхід до удосконалення матеріально-технічного забезпечення підприємств шляхом застосування логістичних концепцій в управлінні ним та принципів сорсингу.

Завданням є узагальнення наукових поглядів на сутність та джерела формування переваг ефективного управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства, визначення умов і загальних рис механізмів та основних напрямів формування й реалізації ефективного управління мтз в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження є система управління матеріально-технічного забезпечення підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних засад та методів управління і організації, що впливають на систему управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства.

Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні особливостей управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства як ефективного інструменту забезпечення його конкурентоспроможності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГОМ ПОСТАЧАННЯ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА, ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ, СОРСИНГОВЕ ПОСТАЧАННЯ.

ABSTRACT

Grebelnik M.M., Porfirenko V.I., Kravchenko T.G. Management of material and technical support of the enterprise on the principles of sourcing. Visnyk of the National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – K.: NTU, 2021. – Issue 2 (49).

Today, in conditions of increased competition, the company's advantages can be formed in any area of its activities. One of the promising areas of competitive advantage can be called the field of logistics, as a quality system of purchase and sale of goods can significantly minimize the costs of the enterprise and ensure the growth of its financial results. Effective logistics management is of particular importance for enterprises engaged in foreign economic activity, as the cost of logistics for such companies is higher compared to organizations operating exclusively in the domestic market.

The article investigates the problems of management of the logistics system of the enterprise. The main scientific approaches to the management of the logistics system both in terms of classical management and from the standpoint of logistics are considered. The issue of strategic sourcing approach as an orderly process, covering all activities of the enterprise, which are part of the procurement cycle, from the development of product specifications to the receipt of finished goods and services and their payment is also considered. The article proposes an approach to improving the logistics of enterprises through the application of logistics concepts in its management and sourcing principles.

The task is to generalize scientific views on the nature and sources of the benefits of effective management of logistics of the enterprise, to determine the conditions and general features of the mechanisms and the main directions of formation and implementation of effective management of MTZ in modern conditions.

The object of study is the management system of logistics of the enterprise.

The subject of the study is a set of theoretical and methodological principles and methods of management and organization that affect the management system of logistics of the enterprise.

The practical significance of the obtained results is to substantiate the features of logistics management of the enterprise as an effective tool to ensure its competitiveness. **KEYWORDS:** INTEGRATED SUPPLY CHAIN MANAGEMENT, LOGISTICS, LOGISTICS SYSTEM, LOGISTICS MANAGEMENT, SOURCING SUPPLY.

РЕФЕРАТ

Гребельник М.М. Управление материально-техническим обеспечением предприятия на принципах сорсинга / М.М. Гребельник, В.И. Порфиренко, Т.Г. Кравченко // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2021. – Вып. 2 (49).

Сегодня в условиях усиления конкуренции преимущества предприятия могут формироваться в любой сфере его деятельности. Одним из перспективных направлений создания конкурентных преимуществ можно назвать сферу материально-технического обеспечения, поскольку качественная система приобретения ресурсов и сбыта товаров может существенно минимизировать расходы предприятия и обеспечить рост его финансового результата. Особое значение эффективное управление материально-техническим обеспечением приобретает для предприятий-субъектов внешнеэкономической деятельности, поскольку затраты на логистику для таких компаний является более высоким по сравнению с организациями, работающих исключительно на внутреннем рынке.

В статье исследованы проблемы управления системой материально-технического обеспечения предприятия. Рассмотрены основные научные подходы по управлению системой материально-технического обеспечения как в разрезе классического менеджмента, так и с позиции логистики. Рассмотрены также вопросы стратегического сорсингового подхода в как упорядоченного процесса, охватывающего все виды деятельности предприятия, входящие в цикл закупок, начиная от разработки спецификации продукта и до получения готовых товаров и услуг и их оплаты. В статье предложен подход к совершенствованию материально-технического обеспечения предприятий путем применения логистических концепций в управлении им и принципов сорсинга.

Задачей является обобщение научных взглядов на сущность и источники формирования преимуществ эффективного управления материально-техническим обеспечением предприятия,

определение условий и общих черт механизмов и основных направлений формирования и реализации эффективного управления материально-технического обеспечения в современных условиях.

Объектом исследования является система управления материально-технического обеспечения предприятия.

Предметом исследования является совокупность теоретико-методических основ и методов управления и организации, влияющие на систему управления материально-техническим обеспечением предприятия.

Практическое значение полученных результатов заключается в обосновании особенностей управления материально-техническим обеспечением предприятия как эффективного инструмента обеспечения его конкурентоспособности.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИНТЕГРИРОВАННОЕ УПРАВЛЕНИЕ ЦЕПОЧКАМИ ПОСТАВОК, МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ, ЛОГИСТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА, ЛОГИСТИЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ, СОРСИНГОВЫЕ ПОСТАВКИ.

АВТОРИ:

Гребельник Микола Миколайович, Національний транспортний університет, старший викладач кафедри менеджменту, e-mail: niknik0229@gmail.com, тел.0976572803, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к.242, orcid.org/0000-0001-8385-8261.

Порфіренко Володимир Іванович, кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри менеджменту, e-mail: porfirenko@gmail.com, тел.+080675034433, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к.242, orcid.org/0000-0003-0329-6217

Кравченко Т.Г., Національний транспортний університет, бакалавр, Київ, Україна, e-mail: kravchenko.tanya09@gmail.com, тел.0506069113, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, orcid.org/0000-0002-8728-3650

AUTHORS:

Grebelnyk Mykola Mykolayovych, National Transport University, Senior Lecturer of the Department of Management, e-mail: niknik0229@gmail.com, tel.+380976572803, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovich Pavlenko str. 1, of. 242, orcid.org/0000-0001-8385-8261.

Porfirenko Volodymyr Ivanovych, Candidate of Economic Sciences, National Transport University, Associate Professor of Management, e-mail: porfirenko@gmail.com, tel.0675034433, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovich Pavlenko str. 1, of. 242, orcid.org/0000-0003-0329-6217

Kravchenko TG, National Transport University, Bachelor, Kyiv, Ukraine, e-mail: kravchenko.tanya09@gmail.com, tel.+080506069113, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovich Pavlenko str. 1, orcid.org/0000-0002-8728-3650

АВТОРЫ:

Гребельник Николай Николаевич, Национальный транспортный университет, старший преподаватель кафедры менеджмента, e-mail: niknik0229@gmail.com, тел.0976572803, Украина, 01010, Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 242, orcid.org/0000-0001-8385-8261.

Порфиренко Владимир Иванович, кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры менеджмента, e-mail: porfirenko@gmail.com, тел.0675034433, Украина, 01010, Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, к. 242, orcid.org/0000-0003-0329-6217

Кравченко Тетяна Григорівна, Национальный транспортный университет, бакалавр, Киев, Украина, e-mail: kravchenko.tanya09@gmail.com, тел.0506069113, Украина, 01010, Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, orcid.org/0000-0002-8728-3650

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бондаренко Є.В., президент академії інвестицій в науку і будівництво України, доктор економічних наук, Київ, Україна

Ложачевська О.М., доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту Національного транспортного університету, Київ, Україна

REVIEWERS:

Bondarenko EV, President of the Academy of Investments in Science and Construction of Ukraine, Doctor of Economics, Kyiv, Ukraine

Lozhachevska OM, Doctor of Economics, Professor of Management, National Transport University, Kyiv, Ukraine